

HARRY ROSPU

BARBARA EI OLNUDKI BANAALNE: Kuna lugu sarnaneb müüdiga. Barbara rollis Heli Veskus.

OOPER

Ballisaalist jääauku

Aino Kallas kirjutas Russowi "Liivimaa kroonikas" sisalduvate nappide andmete põhjal aadlipreili Barbara von Tisenhuseni elukäigust üsnagi mustvalge loo. "Head" ja "pahad" on selgesti eristatud, aga kuna lugu sarnaneb müüdiga, ei tundugi see banaalne. Ammugi mitte ooperina, millele selged vastanduvad karakterid on tänuväärt materjal. Eduard Tubina "Barbara von Tisenhusen" läigib eesti ooperiklassika tipus ja annab Estonia uuele loominguisele juhile Arvo Volmerile võimaluse jagada ooperipublikuga oma pikaagest viljakat armusuhet Tubina muusikaga. Estonia orkestri esitus ei olnud läbinisti see tase, mida mäletame Volmeri Tubina-ettekannetest ERSOga, aga helidraama elamus oli see ikkagi.

Lauljatest on Barbara roll Heli Veskusele suur töö, tema kõrval kaldub mu isiklik sümpaatia sajandat korda jälle Teo Maiste poole – see on mind ja teisigi Estonias tabav krooniline haigus. Kohtumine Maistega, seekord Barbarale moraalselt tuge pakkuva kirikhärra osas, oli taaskohtumine tuttava traagilise sarmiga.

LUGU ALGAB BALLISAALIS, KUS PREILI BARBARA äratab tähelepanu ilu ja luksusliku välimusega. Kui pidu väljub saalist tänavale, tabab Barbarat lihtrahva kriitika, ta viskab ehted kaelast ning hakkab li sellest alates lihtsates riietes käima ja talukultuurist huvituma. Selle isemeelsuse neelavad tema vennad alla, aga armumist noorde alamast

Eduard Tubina ooper **"Barbara von Tisenhusen"**

Osades: Heli Veskus, Rauno Elp, Mart Madiste, Priit Volmer, Helen Lokuta, Teo Maiste, Roland Liiv, Jassi Zahharov, Urmas Pöldma jt.

Esietendus 27. novembril
Rahvusoperis Estonia.

soost kirjutajasse enam mitte. Barbara ja kirjutaja Bonnius põgenevad. Leedu piiril jõuavad vennad neile järele ja Barbara annab end kätte, päästes sellega parajasti uut hobust otsima läinud Bonniuse. Toimub perekondlik kohtuprotsess, mille järel uputavad vennad Barbara Võrtsjärve jääauku.

Estonia lavastuse kujundus, kostüümid ja valgus on väga head. Suured pinnad – saalisein, kiriku-

sein, jääsein – jätavad hingamisruumi vaatajale ja liikumisruumi tegelastele. Endrik Kerge on suutnud Estonia kollektiivi liikuma panna paremini, kui see rahvusoperis enamasti õnnestub. Ja ilmselt mitte kuigi odavaid kostüüme kollektiivi ihul on hea vaadata. Ka lavastuses on üks naljakas kunstipärane mustvalge joon – talurahvas hõljub laval nagu hallutsinatsioon, aadlimehed küürutavad proosaliselt Barbara

väljub saalist tänavale, tabab Barbarat lihtrahva kriitika, ta viskab ehted kaelast ning hakkabki sellest alates lihtsates riietes käima ja talukultuurist huvituma. Selle isemeelsuse neelavad tema vennad alla, aga armumist noorde alamast

Eduard Tubina ooper

"Barbara von Tisenhusen"

Osades: Heli Veskus, Rauno Elp, Mart Madiste, Priit Volmer, Helen Lokuta, Teo Maiste, Roland Liiv, Jassi Zahharov, Urmas Põldma jt.

Esietendus 27. novembril
Rahvusooperis Estonia.

soost kirjutajasse enam mitte. Barbara ja kirjutaja Bonnius põgenevad. Leedu piiril jõuavad vennad neile järele ja Barbara annab end kätte, päästes sellega parajasti uut hobust otsima läinud Bonniuse. Toimub perekondlik kohtuprotsess, mille järel uputavad vennad Barbara Võrtsjärve jääauku.

Estonia lavastuse kujundus, kostüümid ja valgus on väga head. Suured pinnad – saalisein, kiriku-

sein, jääsein – jätavad hingamisruumi vaatajale ja liikumisruumi tegelastele. Endrik Kerge on suutnud Estonia kollektiivi liikuma panna paremini, kui see rahvusooperis enamasti õnnestub. Ja ilmselt mitte kuigi odavaid kostüüme kollektiivi ihul on hea vaadata. Ka lavastuses on üks naljakas kunstipärane mustvalge joon – talurahvas hõljub laval nagu halutsinatsioon, aadlimehed küürutavad proosaliselt Barbara vendade ees. "Hallukas" on seejuures raskelt rahvuslik ja seda eeskätt muusikalistel, folklooriga seotud põhjustel. Tubin on ikkagi eesti rahvuslik sümfoonik number üks.

"BARBARA" MUUSIKAS ON PALJU JÄÄD. Lugu näitab ju jäiseid seisuste vahelisi suhteid, külma tekitavat hirmu, surma jäises vees. Isegi armastajate suhtlemise muusika on kohati jäätatud – eraldatud muusikalise jääklaasiga muu maailma eest.

Lõpuks vist väga häbematuna tunduv, aga õnneks hili-
nenud küsimus 21. sajandi ajalehekriitikult 20. sajandi superklassikule: kas ooperi lõpp ei oleks võimsam, kui jätta ära kirikhärra moraliseerivalt mõjuv "issand-miks-sa-olede-meid-maha-jätanud"-küsimus ja lasta Barbaral üksnes jäätunud muusika saatel jäisesse vette vajuda?

Anneli Remme

Iga päev Luige

Eesti Ekspress loosib iga päev tellijate vahel välja reisi ka
Telli Ekspress telefonil 666 2540 või www.ekspress.ee. K